

## ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

### การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของตารางประกอบความเรียง ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

#### 1. ข้อมูลเบื้องต้นผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา

1.2 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลเป็นหมวดหมู่ หาความถี่และคำนวณเป็นค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียงดังตารางที่ 1-2

2. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่างใน 8 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลเป็นหมวดหมู่ คำนวณเป็นคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงดังตารางที่ 3-10

3. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่างใน 8 ด้านคือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลเป็นหมวดหมู่ คำนวณเป็นคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงดังตารางที่ 11-18

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ แล้วนำเสนอในลักษณะบรรยายเป็นความเรียง

ตอนที่3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่างวิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลเป็นหมวดหมู่หาค่าความถี่ และคำนวณเป็นค่าร้อยละ ( ได้นำเสนอข้อมูลการศึกษาเพราะมีข้อมูลเหมือนกับแบบสอบถาม )

2. การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ของผู้สอนวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่างใน 8 ด้านคือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณเป็นค่าร้อยละ และสรุปเป็นสาระสำคัญในแต่ละด้านแล้วนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

ตอนที่4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลที่รวบรวมได้ เสนอในลักษณะบรรยายเป็นความเรียง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ไว้ดังนี้

N	แทนจำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ย
S.D.	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การแปลความหมาย

เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านสภาพ ตรงตามสภาพความเป็นจริงทางการศึกษาการจัดการเรียนการสอน วิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง

4.50 – 5.00	หมายความว่า	ข้อความนั้นเห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายความว่า	ข้อความนั้นเห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	หมายความว่า	ข้อความนั้นเห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายความว่า	ข้อความนั้นเห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	หมายความว่า	ข้อความนั้นเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษา วิชาเอกศิลปะ ไทย

ตารางที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษา วิชาเอกศิลปะ ไทย

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
<b>1. เพศ</b>		
ชาย	19	42.2
หญิง	26	57.8
<b>2. อายุ</b>		
ต่ำกว่า 17 ปี	1	2.2
17 – 20 ปี	12	26.7
21 – 24 ปี	30	66.7
25 ปีขึ้นไป	2	4.4
<b>3. วุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนจะเข้าศึกษาในสถาบันนี้</b>		
อาชีวศึกษา	13	28.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	4.4
อื่นๆ(ปวส.)	30	66.7
<b>4. จบการศึกษาแผนกใด</b>		
จิตรกรรมไทย	27	60.0
ประติมากรรมไทย	13	28.9
ทัศนศิลป์	3	6.7
ศิลปะไทย	-	-
อื่นๆ	2	4.4
<b>5. เหตุผลสำคัญที่ท่านเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาเอกศิลปะไทย</b>		
มีความสนใจ	33	73.3
ผู้ปกครองต้องการให้ศึกษา	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษา วิชาเอกศิลปะไทย

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่าย	-	-
ความซาบซึ้งในงานศิลปะไทย	11	24.4
ศรัทธาในสถาบันนี้	1	2.2
ตามเพื่อน	-	-
ไม่รู้จะเรียนที่ไหน	-	-
อื่นๆ	-	-

เพศ จากกลุ่มประชากร 45 คน เป็นนักศึกษาที่เป็นเพศชาย 26 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 และเป็นนักศึกษาเพศหญิง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8

อายุ นักศึกษามีอายุต่ำกว่า 17 ปี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 นักศึกษามีอายุระหว่าง 17 – 20 ปี 12 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 นักศึกษามีอายุระหว่าง 21 – 24 ปี 30 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 นักศึกษามีอายุ 25 ปีขึ้นไป 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

วุฒิการศึกษาสูงสุดก่อนที่จะเข้าศึกษาในสถาบันนี้ อาชีวศึกษา 13 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 มัธยมศึกษา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 อื่นๆ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7

จบการศึกษาแผนกใด จิตรกรรมไทย 27 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 ประติมากรรมไทย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 หัตถศิลป์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 อื่นๆ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

เหตุผลสำคัญที่ท่านเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาเอกศิลปะไทย สนใจ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 ซาบซึ้ง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 ศรัทธา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

ตารางที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้สำเร็จการศึกษา วิชาเอกศิลปะไทย

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	17	63.0
หญิง	10	37.4
2.อายุ		
21 – 24 ปี	12	44.4
25 ปีขึ้นไป	15	55.6

ตารางที่ 2 (ต่อ) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้สำเร็จการศึกษา วิชาเอกศิลปะไทย

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
3.หลังจากสำเร็จการศึกษาท่านได้ทำอะไรต่อ ศึกษาต่อ		
ประกอบอาชีพ	6	22.2
อื่นๆ	21	77.8
	-	-
4.เมื่อท่านจบการศึกษาท่านได้ทำงานตรงตามสาขาที่เรียนหรือไม่		
ตรง	14	51.9
ไม่ตรง	13	48.1
5.ท่านประกอบอาชีพประเภทใด		
อาชีพอิสระ	14	51.9
รับราชการ	-	-
ธุรกิจส่วนตัว	2	7.4
รับจ้าง	11	40.7
อื่นๆ	-	-
6.ท่านมีความพอใจในอาชีพที่ท่านทำหรือไม่		
พอใจ	24	88.9
ไม่พอใจ	3	11.1

เพศ จากกลุ่มประชากร 27 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นเพศชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 และเป็นผู้สำเร็จศึกษาเพศหญิง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0

อายุ ผู้สำเร็จการศึกษามีอายุระหว่าง 21 – 24 ปี 12 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 ผู้สำเร็จการศึกษามีอายุ 25 ปีขึ้นไป 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6

หลังจากสำเร็จการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาได้ศึกษาต่อ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และไปประกอบอาชีพ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 ทำงานตรงตามที่ศึกษามา 14 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 และไม่ตรงกับที่ศึกษามา 13 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 การประกอบอาชีพ อิสระ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 ธุรกิจส่วนตัว 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 อื่นๆ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 พอใจกับงานที่ทำ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 88.9 ไม่พอใจกับงานที่ทำ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่างใน 8 ด้านคือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลเป็นหมวดหมู่คำนวณเป็นคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงดังตารางที่ 3-11

## 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้สอน ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านผู้สอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความรู้ทางศาสนศิลป์	4.49	.54
2. มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน	4.42	.65
3. เวลาว่างมักจะปฏิบัติงานศิลปะ	4.07	.75
4. ตั้งสมประสงค์จากการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่างๆ	4.04	.79
5. ใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.91	.84
6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.04	.70
7. เป็นคนช่างสังเกต	3.93	.91
8. มีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น	3.87	.84
9. ให้คำปรึกษาแก่ลูกศิษย์ในทุกโอกาส	3.91	.96
10. มีความตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะไทย	4.22	.85
รวมเฉลี่ย	4.09	.78

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้สอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าผู้สอนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (  $\bar{X} = 4.09$  ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้สอน มีความรู้ทางศาสนศิลป์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (  $\bar{X} = 4.49$  )

ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา (  $\bar{X} = 4.42$  )

ผู้สอนมีสมาธิสงบนิ่งใจเย็นอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด (  $\bar{X} = 3.87$  )

## 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้เรียน ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านผู้เรียน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
11. ใฝ่รู้เนื้อหาเรื่องราวทางพุทธศาสนา วรรณกรรม และวรรณคดี	3.67	.73
12. หมั่นฝึกฝนปฏิบัติงาน	3.78	.70
13. ปฏิบัติงานตามแบบที่อาจารย์สอนอย่างเคร่งครัด	3.69	.79
14. มีการทำงานตามขั้นตอนที่กำหนด	3.69	.87
15. เป็นคนช่างสังเกต	3.73	.80
16. มีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น	3.67	.82
17. ใฝ่ใจและจดจำการปฏิบัติงานของอาจารย์ทุกขั้นตอน	3.71	.69
18. มีความอดทน ไม่ย่อท้อ	3.69	.76
19. มีความเคารพในงานศิลปะที่ปฏิบัติ	4.11	.74
20. เข้าเรียนตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอ	3.36	.88
รวมเฉลี่ย	3.71	.78

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าผู้เรียนส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.71$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้เรียน มีความเคารพในงานศิลปะที่ปฏิบัติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.11$ )

ผู้เรียนหมั่นฝึกฝนปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $X = 3.78$ )

ผู้เรียนเข้าเรียนตรงต่อเวลาและสม่ำเสมออยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.36$ )

### 2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ของนักศึกษาวิชาเอก ศิลปะไทย

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
21.เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะไทยแขนงต่างๆ	4.16	.73
22.เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานศิลปะไทย	4.11	.85
23.เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนศิลปะไทย	4.07	.86
24.เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงานเพื่อก้าวออกไปประกอบอาชีพ	4.07	.93
25.เพื่อให้มีการวางแผนลำดับขั้นตอนการบริหารงาน	3.82	.88
26.เพื่อให้มีความสามารถในการแสดงเอกลักษณ์และอนุรักษ์ศิลปะไทย	4.22	.76
27.เพื่อให้มีจิตสำนึก ระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่องาน	4.13	.81
28.เพื่อให้เผยแพร่ศิลปะไทยตามนโยบายสืบสานมรดกของชาติ	4.29	.81
รวมเฉลี่ย	4.11	.83

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.11$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าจุดประสงค์การเรียนการสอนเพื่อให้เผยแพร่ศิลปะไทย ตามนโยบายสืบสานมรดกของชาติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.29$ )

เพื่อให้มีความสามารถในการแสดงเอกลักษณ์และอนุรักษ์ศิลปะไทยอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 4.22$ )

เพื่อให้มีการวางแผนลำดับขั้นตอนการบริหารงานอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.82$ )



## 2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหาวิชา ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านเนื้อหาสาระ หรือเนื้อหาวิชา

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
29.ความรู้เกี่ยวกับจิตรกรรมไทยแต่ละยุคสมัย	4.04	.92
30.ความรู้เกี่ยวกับประติมากรรมไทยแต่ละยุคสมัย	4.00	.97
31.ความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์แต่ละยุคสมัย	3.93	.98
32.มีความรู้ทางทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติงาน	3.96	1.0
33.ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.91	.92
34.เน้นเนื้อหาเรื่องราวประเพณีทางพุทธศาสนา	4.18	.91
35.นำไปใช้ในการแก้ปัญหาขณะปฏิบัติงาน	4.04	.90
36.การส่งเสริมเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ศิลปะไทย	4.36	.85
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>4.05</b>	<b>.93</b>

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาวิชา วิชาเอกศิลปะ มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.05$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระหรือด้านเนื้อหาวิชาเพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ศิลปะไทย อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.36$ )

เพื่อเน้นเนื้อหาเรื่องราวประเพณีทางพุทธศาสนาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 4.18$ )

เพื่อความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.91$ )

## 2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการดำเนินการเรียนการสอน ของนักศึกษาวิชาเอก

ศิลปะไทย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านการดำเนินการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
37.ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน	4.29	.78
38.นำเข้าสู่บทเรียนโดยการเล่าประวัติความเป็นมาและประสบการณ์	4.16	.76
39.สาธิตเทคนิควิธีการและปัญหาต่างๆในการปฏิบัติงาน	3.78	.99
40.ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียน	3.87	.86
41.ผู้สอนเสนอแนะติชมผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข	4.02	.89
42.ผู้สอนประเมินผลความรู้ของผู้เรียนว่าตรงตามจุดประสงค์หรือไม่	4.00	.73
43.ผู้สอนสรุปบทเรียนและผลการปฏิบัติงาน	3.91	.97
44.วิธีการสอนคำนึงถึงพื้นฐานทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันของผู้เรียน	3.78	.90
45.วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย	3.78	.90
46.วิธีการสอนโดยใช้การสาธิต	3.56	1.15
47.วิธีการสอนโดยการให้ลองปฏิบัติตาม	3.71	1.05
48.วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์	4.00	.79
49.วิธีการสอนโดยการไปทัศนศึกษา	4.09	.87
50.วิธีการสอนโดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.04	.73
51.มีการคัดลอกแบบงานจากโบราณสถาน, โบราณวัตถุ	4.00	.92
52.มีการคัดลอกแบบงานจากพิพิธภัณฑ์	4.04	.79
53.มีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาสาธิตวิธีการปฏิบัติงาน	3.60	.96
54.ไปทัศนศึกษาการปฏิบัติงานจากช่างชาวบ้าน	3.40	1.05
55.กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับระยะเวลา	3.69	.92
56.ใช้สื่อการเรียนการสอนจากของจริง	3.51	.89
57.ยืมสื่อการเรียนการสอนจากพิพิธภัณฑ์	3.51	1.35
58.ใช้ภาพถ่ายประกอบการสอน	3.71	1.19
59.ใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องฉาย, เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	3.62	1.26
60.สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	3.82	1.02
รวมเฉลี่ย	3.83	0.95

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินการสอน วิชาเอกศิลปะไทยหลักสูตรปริญญาตรี ศิลปบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง มีความคิดเห็นว่า พบว่า ความคิดเห็นการดำเนินการสอนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.83$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นการดำเนินการสอนแบบชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.29$ )

แบบนำเข้าสู่บทเรียนโดยการเล่าประวัติความเป็นมาและประสบการณ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 4.16$ )

แบบไปทัศนศึกษาการปฏิบัติงานจากช่างชาวบ้านอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.40$ )

2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ของ นักศึกษาวิชาเอกศิลปะ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
61.มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน	3.60	1.21
62.มีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอน	3.67	1.00
63.มีการเสริมสร้างและให้กำลังใจผู้เรียน	3.62	1.09
64.มีการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนตามมาตรฐาน ISO	3.36	1.04
รวมเฉลี่ย	3.56	1.08

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.56$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนมีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.67$ )

มีการเสริมสร้างและให้กำลังใจผู้เรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา  
(  $\bar{X} = 3.62$  )

มีการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนตามมาตรฐาน ISO อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็น  
ค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด(  $\bar{X} = 3.36$  )

2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของนักศึกษา  
วิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขต  
เพาะช่าง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการ  
สอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
65.อธิบายเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนทราบก่อนการเรียน	3.82	.98
66.วัดจากผลงานสำเร็จ	3.93	.83
67.วัดจากกระบวนการทำงาน	4.04	.76
68.วัดจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	3.78	.97
69.วัดจากความรับผิดชอบและการแสวงหาความรู้	4.04	.87
รวมเฉลี่ย	3.92	.88

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาเอก  
ศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดย  
ส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (  $\bar{X} = 3.92$  )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน  
การสอนวัดจากกระบวนการทำงาน และวัดจากความรับผิดชอบและการแสวงหาความรู้ในระดับเห็น  
ด้วยมาก โดยที่ทั้ง 2 ข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน(  $\bar{X} = 4.04$  )

วัดจากผลงานสำเร็จอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา(  $\bar{X} = 3.93$  )

วัดจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด(  
 $\bar{X} = 3.78$  )

2.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ของนักศึกษา  
วิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
70.ห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานมีแสงสว่างเพียงพอ	2.96	1.22
71.มีห้องปฏิบัติงานที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ทางศิลปะพอเพียงและเหมาะสม	2.71	1.29
72.มีแหล่งความรู้ทางศิลปะไทยในสถาบัน	2.93	1.38
73.มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	3.64	1.26
74.มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	2.62	1.17
75.มีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	2.80	1.21
76.มีห้องแสดงผลงานศิลปะที่เพียงพอและเหมาะสม	2.49	1.19
รวมเฉลี่ย	2.88	1.25

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 2.88$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.64$ )

ห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานมีแสงสว่างเพียงพออยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 2.96$ )

มีห้องแสดงผลงานศิลปะที่เพียงพอและเหมาะสม อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 2.49$ )

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยรวมและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย ใน 8 ด้านคือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.
1.ผู้สอน	4.09	.78
2.ผู้เรียน	3.71	.78
3.จุดประสงค์การเรียนการสอน	4.11	.83
4.เนื้อหาวิชา	4.05	.93
5.การดำเนินการเรียนการสอน	3.83	.95
6.การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน	3.56	1.08
7.การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	3.92	.89
8.สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน	2.88	1.25

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของ  $\bar{X}$  การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ค่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในด้านจุดประสงค์การเรียนการสอนเป็นสภาพที่ตรงกับความ เป็นจริงที่เห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรวมที่มีค่ามากที่สุด (  $\bar{X}=4.11$  )

ในด้านผู้สอนเป็นสภาพที่ตรงกับความ เป็นจริงที่เห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรวมที่รองลงมา (  $\bar{X}=4.09$  )

ในด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนเป็นสภาพที่ตรงกับความ เป็นจริงที่เห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรวมที่มีค่าน้อยที่สุด (  $\bar{X}=2.88$  )

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปะไทยใน 8 ด้านคือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลข้อมูลเป็นหมวดหมู่ คำนวณเป็นคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงดังตารางที่ 12-18

### 3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้สอน ของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านผู้สอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
1.มีความรู้ทางศาสนศิลป์	4.11	.50
2.มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน	3.78	.64
3.เวลาว่างมักจะปฏิบัติงานศิลปะ	4.11	.75
4.สั่งสมประสบการณ์จากการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่างๆ	3.89	.69
5.ใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.89	.80
6.มีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.04	.75
7.เป็นคนช่างสังเกต	4.04	.85
8.มีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น	4.04	.85
9.ให้คำปรึกษาแก่ลูกศิษย์ในทุกโอกาส	3.93	.95
10.มีความตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะไทย	4.15	.66
รวมเฉลี่ย	4.00	.74

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้สอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าผู้สอนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.00$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้สอน มีความตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะไทยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.15$ )

ผู้สอนมีความรู้ทางศาสนศิลป์และเวลาว่างมักจะปฏิบัติงานศิลปะ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน ( $\bar{X} = 4.11$ )

มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.78$ )

## 3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้เรียน ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านผู้เรียน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
11. ใฝ่รู้เนื้อหาเรื่องราวทางพุทธศาสนา วรรณกรรม และวรรณคดี	3.96	.64
12. หมั่นฝึกฝนปฏิบัติงาน	3.85	.66
13. ปฏิบัติงานตามแบบที่อาจารย์สอนอย่างเคร่งครัด	3.59	.74
14. มีการทำงานตามขั้นตอนที่กำหนด	3.67	.78
15. เป็นคนช่างสังเกต	3.56	.69
16. มีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น	3.59	.74
17. ใส่ใจและจดจำการปฏิบัติงานของอาจารย์ทุกขั้นตอน	3.44	.69
18. มีความอดทน ไม่ย่อท้อ	3.30	.66
19. มีความเคารพในงานศิลปะที่ปฏิบัติ	3.33	.78
20. เข้าเรียนตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอ	3.44	.64
รวมเฉลี่ย	3.57	.70

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าผู้เรียน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

$$(\bar{X} = 3.57)$$

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้เรียน ใฝ่รู้เนื้อหาเรื่องราวทางพุทธศาสนา วรรณกรรม และวรรณคดีอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.96$ )

ผู้เรียนหมั่นฝึกฝนปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา

$$(\bar{X} = 3.85)$$

ผู้เรียนมีความอดทน ไม่ย่อท้ออยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด

$$(\bar{X} = 3.30)$$



### 3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ของผู้สำเร็จการศึกษา วิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการ  
เรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
21.เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะไทยแขนงต่างๆ	3.56	.698
22.เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานศิลปะไทย	3.56	.698
23.เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนศิลปะไทย	3.81	.736
24.เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงานเพื่อก้าวออกไปประกอบอาชีพ	3.74	.656
25.เพื่อให้มีการวางแผนลำดับขั้นตอนการบริหารงาน	3.59	.797
26.เพื่อให้มีความสามารถในการแสดงเอกลักษณ์และอนุรักษ์ศิลปะไทย	3.63	.742
27.เพื่อให้มีจิตสำนึก ระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อสังคม	3.78	.698
28.เพื่อให้เผยแพร่ศิลปะไทยตามนโยบายสืบสานมรดกของชาติ	3.93	.675
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>3.70</b>	<b>.712</b>

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย  
มีความคิดเห็นว่า พบว่าจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็น  
จริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.70$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าจุดประสงค์การเรียนการสอนเพื่อให้เผยแพร่ศิลปะไทย  
ตามนโยบายสืบสานมรดกของชาติ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนศิลปะไทยอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็น  
ค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 3.81$ )

เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะไทยแขนงต่างๆ และเพื่อให้มีความสามารถใน  
การปฏิบัติงานศิลปะไทยอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.56$ )

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหาวิชา ของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านเนื้อหาวิชา

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
29.ความรู้เกี่ยวกับจิตรกรรมไทยแต่ละยุคสมัย	3.70	.72
30.ความรู้เกี่ยวกับประติมากรรมไทยแต่ละยุคสมัย	3.67	.78
31.ความรู้เกี่ยวกับทัศนศิลป์แต่ละยุคสมัย	3.70	.66
32.มีความรู้ทางทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติงาน	3.74	.81
33.ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.78	.69
34.เน้นเนื้อหาเรื่องราวประเพณีทางพุทธศาสนา	3.78	.75
35.นำไปใช้ในการแก้ปัญหาขณะปฏิบัติงาน	3.85	.71
36.การส่งเสริมเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ศิลปะไทย	3.81	.83
รวมเฉลี่ย	3.75	.74

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาวิชา วิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นพบว่าความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาโดยตัวรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (  $\bar{X} = 3.75$  )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระหรือด้านเนื้อหาวิชาเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (  $\bar{X} = 3.85$  )

เพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ศิลปะไทยอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา (  $\bar{X} = 3.81$  )

เพื่อความรู้เกี่ยวกับประติมากรรมไทยแต่ละยุคสมัยอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด (  $\bar{X} = 3.67$  )

## 3.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการดำเนินการสอน ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

ไทย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านการดำเนินการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
37.ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน	3.81	.68
38.นำเข้าสู่บทเรียนโดยการเล่าประวัติความเป็นมาและประสบการณ์	3.59	.69
39.สาธิตเทคนิควิธีการและปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน	3.85	.66
40.ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียน	3.74	.85
41.ผู้สอนเสนอแนะติชมผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข	3.52	.58
42.ผู้สอนประเมินผลความรู้ของผู้เรียนว่าตรงตามจุดประสงค์หรือไม่	3.67	.62
43.ผู้สอนสรุปบทเรียนและผลการปฏิบัติงาน	3.48	.64
44.วิธีการสอนคำนึงถึงพื้นฐานทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันของผู้เรียน	3.74	.59
45.วิธีการสอนโดยใช้การบรรยาย	3.70	.54
46.วิธีการสอนโดยใช้การสาธิต	3.44	.75
47.วิธีการสอน โดยการให้ลองปฏิบัติตาม	3.59	.63
48.วิธีการสอน โดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์	3.41	.79
49.วิธีการสอน โดยการไปทัศนศึกษา	3.44	.75
50.วิธีการสอน โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	3.67	.78
51.มีการคัดลอกแบบงานจากโบราณสถาน, โบราณวัตถุ	3.70	.82
52.มีการคัดลอกแบบงานจากพิพิธภัณฑ์	4.04	.85
53.มีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาสาธิตวิธีการปฏิบัติงาน	3.96	.64
54.ไปทัศนศึกษาการปฏิบัติงานจากช่างชาวบ้าน	3.93	.67
55.กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับระยะเวลา	3.78	.75
56.ใช้สื่อการเรียนการสอนจากของจริง	3.74	.65
57.ยืมสื่อการเรียนการสอนจากพิพิธภัณฑ์	3.81	.83
58.ใช้ภาพถ่ายประกอบการสอน	3.70	.82
59.ใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องฉาย, เทคโน โลยีคอมพิวเตอร์	3.59	.84
60.สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	3.78	.80
รวมเฉลี่ย	3.70	.72

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินการสอน วิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นการดำเนินการสอน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.70$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นการดำเนินการสอนแบบมีการคัดลอกแบบงานจากพิพิธพันธ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 4.04$ )

แบบมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาสาธิตวิธีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 3.96$ )

แบบวิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 3.41$ )

3.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
61.มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน	3.70	.46
62.มีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอน	3.41	.63
63.มีการเสริมสร้างและให้กำลังใจผู้เรียน	3.07	.67
64.มีการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนตามมาตรฐาน ISO	2.67	.83
รวมเฉลี่ย	3.21	.65

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.21$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนมีการใช้คำถามเพื่อมีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.70$ ) มีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอนมีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 3.41$ )

มีการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนตามมาตรฐาน ISO อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 2.67$ )

3.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
65.อธิบายเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนทราบก่อนการเรียน	3.33	.48
66.วัดจากผลงานสำเร็จ	3.48	.64
67.วัดจากกระบวนการทำงาน	3.33	.62
68.วัดจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	3.19	.55
69.วัดจากความรับผิดชอบและการแสวงหาความรู้	3.26	.71
รวมเฉลี่ย	3.32	.60

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.32$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนวัดจากผลงานสำเร็จ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.48$ )

วัดจากการอธิบายเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนทราบก่อนการเรียนและวัดจากกระบวนการทำงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ค่า

( $\bar{X} = 3.33$ )

วัดจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน อยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด

( $\bar{X} = 3.19$ )

### 3.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปะไทย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.
70.ห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานมีแสงสว่างเพียงพอ	3.48	.50
71.มีห้องปฏิบัติงานที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ทางศิลปะพอเพียงและเหมาะสม	3.33	.48
72.มีแหล่งความรู้ทางศิลปะไทยในสถาบัน	3.26	.59
73.มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	3.30	.72
74.มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	3.22	.57
75.มีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.22	.75
76.มีห้องแสดงผลงานศิลปะที่เพียงพอและเหมาะสม	2.96	.70
รวมเฉลี่ย	3.25	.62

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย มีความคิดเห็นว่า พบว่าความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีความคิดเห็นตามสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.25$ )

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานมีแสงสว่างเพียงพอ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ( $\bar{X} = 3.48$ )

มีห้องปฏิบัติงานที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ทางศิลปะพอเพียงและเหมาะสมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นค่าเฉลี่ยรองลงมา ( $\bar{X} = 3.33$ )

มีห้องแสดงผลงานศิลปะที่เพียงพอและเหมาะสมอยู่ในระดับเห็นด้วยเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ( $\bar{X} = 2.96$ )

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยรวมและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา ใน 8 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.
1.ผู้สอน	4.00	.74
2.ผู้เรียน	3.57	.70
3.จุดประสงค์การเรียนการสอน	3.70	.71
4.เนื้อหาวิชา	3.75	.74
5.การดำเนินการเรียนการสอน	3.70	.72
6.การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน	3.21	.65
7.การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	3.32	.60
8.สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน	3.25	.62

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของ x การศึกษาการจัดการเรียนการสอน วิชาเอกศิลปศึกษา ของผู้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในด้านผู้สอนเป็นสภาพที่ตรงกับความเป็นจริงที่เห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรวมที่มีค่ามากที่สุด ( $\bar{X} = 4.00$ )

ในด้านเนื้อหาวิชาเป็นสภาพที่ตรงกับความเป็นจริงที่เห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรวมที่รองลงมา ( $\bar{X} = 3.75$ )

ในด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนเป็นสภาพที่ตรงกับความเป็นจริงที่เห็นด้วยมาก เป็นค่าเฉลี่ยรวมที่มีค่าน้อยที่สุด ( $\bar{X} = 2.88$ )

## ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปศึกษา ของนักศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาคาคความถี่ แล้วนำเสนอในลักษณะบรรยายเป็นความเรียง

### 1.1 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้สอน

ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ(ความถี่ = 9) สอนได้ดี เข้าใจง่าย(ความถี่ = 5) มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการสอนแต่ละครั้ง(ความถี่ = 5) ผู้เรียนอยากให้ผู้สอนช่วยแนะนำวิธีคิดและแก้ไขในการปฏิบัติงาน(ความถี่ = 3) ผู้สอนให้ความเป็นกันเอง สนับสนุน(ความถี่ = 3) ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนมีความเสมอต้นเสมอปลายให้ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์ทุกคนอย่างทั่วถึง ไม่แบ่งวิชาเอกที่สอน(ความถี่ = 3) ผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดี แต่บางท่านไม่มีกฎเกณฑ์ในการสอนที่แน่นอน(ความถี่ = 2) ผู้เรียนอยากให้ผู้สอนให้คำปรึกษาปัญหาด้านการเรียนกับทุกคนอย่างทั่วถึง และให้ความยุติธรรม(ความถี่ = 2)

### 1.2 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียน

นักศึกษาบางคนไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าสอบถามผู้สอนเมื่อมีปัญหา(ความถี่ = 3) ผู้เรียนอยากให้ผู้สอนดูแลเอาใจใส่มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะอยากแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานให้มากกว่านี้(ความถี่ = 3) ผู้เรียนควรเรียนอย่างจริงจัง ให้ความใส่ใจในวิชาเรียนมากกว่านี้(ความถี่ = 2) ผู้เรียนต้องการการปฏิบัติการจากของจริงหรือออกทัศนศึกษานอกสถานที่หรือได้รับประสบการณ์จริง(ความถี่ = 2) ผู้เรียนมีความใส่ใจในการเรียนการสอนบ้างบางครั้ง(ความถี่ = 3) ผู้เรียนได้ความคิดแนวทางใหม่ ๆ จากผู้สอน(ความถี่ = 1)

### 1.3 ผลการวิเคราะห์ด้านจุดประสงค์

จุดประสงค์มีความเหมาะสมดี สามารถนำไปประกอบอาชีพได้(ความถี่ = 3) จุดประสงค์ดีแต่บางครั้งไม่แจ้งให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจนและทำไม่ได้ตามจุดประสงค์(ความถี่ = 2) ผู้เรียนอยากให้ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์ให้ทราบก่อนเรียน และปฏิบัติตามจุดประสงค์ และตรงต่อเวลา(ความถี่ = 2) จุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับเวลาอยากให้ผู้สอนสอนอย่างเต็มที่และให้ผู้เรียนได้รับการสอนสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมากที่สุด(ความถี่ = 1)

### 1.4 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาวิชา

ด้านเนื้อหาสาระดี(ความถี่ = 6) มีมากไม่พอกับระยะเวลา(ความถี่ = 2) มีเอกสารและคำชี้แนะเพิ่มเนื้อหาสาระจากในหนังสือและการบรรยาย ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น(ความถี่ = 3) ผู้เรียนอยากได้รับรายละเอียดมากกว่านี้ และให้ผู้สอนให้คำแนะนำอย่างเต็มที่(ความถี่ = 2)



### 1.5 ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินการสอน

มีการวางแผนการดำเนินการสอนดี(ความถี่ = 5) ดีแล้วแต่ควรใส่ใจผู้เรียนมากกว่านี้(ความถี่ = 2) ผู้เรียนอยากให้ผู้สอนดำเนินการสอนโดยการอธิบายทุกขั้นตอน เสนอแนะและให้กำลังใจ(ความถี่ = 2) ผู้เรียนอยากให้ผู้สอนแนะนำให้คำปรึกษา อธิบายและให้ความสม่ำเสมอ(ความถี่ = 2)

### 1.6 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน

การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอนดี(ความถี่ = 3) มีการตรวจสอบตรงตามเวลาและสม่ำเสมอ(ความถี่ = 2) ต้องมีการปรับปรุงในด้านการควบคุมการทำงานให้สม่ำเสมอตลอดเวลา เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ ผู้สอนต้องให้ความสนใจมากกว่านี้ เพราะเป็นมาตรการที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้แก่ผู้เรียน(ความถี่ = 3) ผู้เรียนมั่นใจในคุณภาพและเนื้อหาประสบการณ์ในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนของผู้สอน(ความถี่ = 1) ผู้เรียนไม่เห็นด้วยจะมุ่งสู่มาตรฐาน ISO เนื่องจากทำให้ระบบการทำงานศิลปะมีกฎเกณฑ์และ โคนควบคุมไม่เป็นอิสระ (ความถี่ = 2)

### 1.7 ผลการวิเคราะห์การวัดและการประเมิน

การวัดและการประเมินผลการเรียนอย่างดี มีประสิทธิภาพมาก ทำอย่างสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา(ความถี่ = 7) ควรวัดตั้งแต่ต้นเทอมเก็บคะแนน วัดที่กระบวนการทำงานไม่ใช่วัดจากผลงานสำเร็จเพียงอย่างเดียว(ความถี่ = 1) ผู้เรียนไม่ทราบว่าคะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผลมากสิ่งใดบ้าง ควรจะชี้แจงโดยละเอียด (ความถี่ = 1) ผู้เรียนคิดว่าถ้าผู้เรียนตั้งใจเรียน มีความขยัน และปฏิบัติตามอาจารย์ผู้สอนทุกประการ จะทำให้ตนเองได้รับคะแนนดีสามารถประกอบอาชีพได้(ความถี่ = 2) การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนได้มาตรฐานเนื่องจากมั่นใจประสบการณ์ของผู้สอน(ความถี่ = 1)

### 1.8 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ห้องเรียนคับแคบไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ร้อนอึดอัด (ความถี่ = 11) แสงสว่างจากธรรมชาติไม่เพียงพอทำให้การทำงานผิดพลาดได้(ความถี่ = 2) ห้องเรียนไม่ค่อยสะอาด มีกลิ่นสารเคมีลอยอยู่เต็มห้อง มียุงและมีกลิ่นอับชื้น(ความถี่ = 2) ผู้เรียนอยากให้มีห้องปฏิบัติงานที่กว้างขวางกว่านี้ มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน มีการจัดวางอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย(ความถี่ = 4) ผู้เรียนต้องการห้องแสดงงานศิลปะประจำในแผนกหรือในสถาบัน(ความถี่ = 2) ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนมีอารมณ์ขัน ไม่เครียด เพราะอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียดตามและกดดัน(ความถี่ = 2) สภาพการเรียนการสอนดีเนื่องจากอยู่มานานและทำใจได้แล้ว(ความถี่ = 2) สภาพแวดล้อมทำให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งงานศิลปะไทย และเกิดจิตใจในการอนุรักษ์(ความถี่ = 1)

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทยของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปบัณฑิต ( ต่อเนื่อง 2 ปี ) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ แล้วนำเสนอในลักษณะบรรยายเป็นความเรียง

#### 2.1 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้สอน

ผู้สอนมีความรู้ความสามารถทางศิลปะไทย(ความถี่ =2) ผู้สอนมีการวางแผนการสอนดี เข้าใจง่าย ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียน(ความถี่ = 6) ผู้สอนมีความชำนาญตั้งถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนอย่างเต็มที่(ความถี่ = 2) ผู้สอนไม่เพียงพอกับผู้เรียนดูแลไม่ทั่วถึง(ความถี่ = 2)

#### 2.2 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนตั้งใจเรียนและให้ความสนใจในวิชาที่เรียนเป็นอย่างดี(ความถี่ = 4) ผู้เรียนมีความเคารพเชื่อฟังผู้สอน และปฏิบัติตามทุกชั้นตอน(ความถี่ = 2) ผู้เรียนเข้ากันได้ดีถึงแม้ว่าจะมาจากคณะสถานศึกษา(ความถี่ = 1) ผู้เรียนบางคนยังขาดความสนใจในวิชาที่เรียนไม่เชื่อฟังผู้สอน ปฏิบัติไม่สมกับเป็นช่างไทย (ความถี่ = 1)

#### 2.3 ผลการวิเคราะห์ด้านจุดประสงค์

การเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด(ความถี่ = 3) มีการบอกจุดประสงค์การเรียนการสอนก่อนเริ่มสอนในแต่ละภาคเรียน(ความถี่ = 3) จุดประสงค์ไม่ชัดเจนและผู้สอนไม่แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงความสำคัญ (ความถี่ = 1)

#### 2.4 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาวิชา

ด้านเนื้อหาสาระดีมาก(ความถี่ = 2) เนื้อหาสาระมีมากกว่าเวลาที่ใช้ในการสอน(ความถี่ = 4) บางครั้งยากไม่ค่อยเข้าใจนักและได้ความรู้ไม่เต็มที่(ความถี่ = 1)

#### 2.5 ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินการเรียนการสอน

ด้านการดำเนินการเรียนการสอนเหมาะสมกับระยะเวลา ตรงตามเวลา(ความถี่ = 2) การดำเนินการสอนดี ถ้าจับชั้นตอนได้ชัดเจน มีวิธีการสอนหลากหลาย(ความถี่ = 2) เวลาไม่เพียงพอกับการดำเนินการสอนในแต่ละคาบเรียน(ความถี่ = 1) แล้วแต่วิชาที่เรียน(ความถี่ = 1)

#### 2.6 ผลการวิเคราะห์ด้านการควบคุมและตรวจสอบ

มีการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนที่ดี มีการวางแผนงานดี(ความถี่ = 2)

มีการสอบทุกภาคเรียนเพื่อตรวจสอบคุณภาพ(ความถี่ = 3) แล้วแต่ละวิชาและผลงาน(ความถี่ = 2) มีการสอบข้อเขียนและตรวจสอบจากผลงาน(ความถี่ = 2)

### 2.7 ผลการวิเคราะห์ด้านการวัดและการประเมิน

มีการวัดและประเมินผลในการสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติ(ความถี่ = 8) มีการวัดผลจากกระบวนการทำงาน(ความถี่ = 1) ส่วนใหญ่ตรวจตามผลงาน(ความถี่ = 2)

### 2.8 ผลการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนยังไม่ดีไม่สมบูรณ์แต่บางอย่างพอใช้ได้(ความถี่ = 3) ยังขาดแหล่งความรู้ทางศิลปะ(ความถี่ = 1) ยังขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน(ความถี่ = 1) ห้องแสดงผลงานศิลปะไม่เพียงพอ(ความถี่ = 2)

### ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูล

#### ตารางที่ 21 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
1.เพศ		
หญิง	-	-
ชาย	12	100
2.อายุ		
20-30 ปี	-	-
31-40	6	50
41-50 ปี	-	-
50 ปีขึ้นไป	7	58.3
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	5	41.7
ปริญญาโท	-	-
ปริญญาเอก	-	-
อื่นๆ	-	-

ตารางที่ 21 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด		
จิตรกรรม	1	8.3
ประติมากรรม	2	16.7
ภาพพิมพ์	-	-
ศิลปะไทย	1	8.3
ศิลปศึกษา	5	41.7
อื่นๆ	3	25.0
5. ดำรงตำแหน่งใดในปัจจุบัน		
อาจารย์	12	100
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-	-
รองศาสตราจารย์	-	-
ศาสตราจารย์	-	-
อื่นๆ	-	-
6. ท่านเป็นอาจารย์ประจำแผนกใดในปัจจุบัน		
จิตรกรรมไทย		
ประติมากรรมไทย	4	33.3
หัตถศิลป์	3	41.7
อื่นๆ	5	25.0
7. ประสบการณ์ในการสอนศิลปะประจำชาติและศิลปะไทย		
1-5 ปี	-	-
6-10 ปี	2	16.7
11-15 ปี	5	41.7
16 ปีขึ้นไป	3	25.0
	2	16.7

ตารางที่ 21 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
8.ท่านมีประสบการณ์ในการสอนวิชาใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1)องค์ประกอบศิลปะไทย	3	25.0
2)ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันออก	1	8.3
3)ปรุณณวิทยาไทย	5	41.7
4)ความซาบซึ้งในงานศิลปะไทย	3	25.0
5)การอนุรักษ์ศิลปะไทย	5	41.7
6)เทคนิคในงานศิลปะไทย	3	25.0
7)วาดเส้นไทย	3	25.0
8)ลวดลายไทย	4	33.3
9)จิตรกรรมไทยทางศาสนา	2	16.7
10)ศิลปะไทย	7	58.3
11)สัมมนาศิลปะไทย	5	41.7
12)โครงการศิลปะไทย	7	58.3
13)เครื่องศิวารมณ	5	41.7
14)ประติมากรรมไทยทางศาสนา	4	33.3
15)ศิลปะเปรียบเทียบ	4	33.3
16)หลักการทัศนศิลป์	2	16.7
17)สุนทรียศาสตร์	4	33.3
18)การวิจัยศิลปะทัศนกรรม	4	33.3
19)ศิลปนิพนธ์	6	50.0
20)อื่นๆ	0	0

ตารางที่ 21 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
9.งานที่ผู้บริหารของสถาบันมอบหมายให้		
มี	12	100
ไม่มี		
10.งานอิสระ		
มี	10	83.3
ไม่มี	2	16.7
11.ท่านเคยเป็นอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรในสถาบันอื่นหรือไม่		
เคย	9	75.0
ไม่เคย	3	25.0
12.ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการใดบ้าง		
ประชุม	12	100
เสวนา	9	75.0
สัมมนา	12	100
อบรม	10	83.3
อื่นๆ	-	-
13. ท่านเคยทำผลงานวิชาการในลักษณะใดบ้าง (ตอบ		
เขียนบทความทางวิชาการ	7	58.3
ทำงานวิจัย	6	50.0
เขียนตำรา	3	25.0
อื่นๆ	4	33.3

ตารางที่ 21 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
14. ท่านเคยสร้างผลงานทางศิลปะในรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จิตรกรรมไทย	7	58.3
ประติมากรรมไทย	8	66.7
หัตถศิลป์	4	33.3
อื่นๆ	4	33.3
15. ท่านเคยร่วมจัดกิจกรรมหรือแสดงผลงานศิลปะหรือไม่		
เคย	10	83.3
ไม่เคย	2	16.7
16. ท่านเคยสร้างผลงานตามแนวทางนอกเหนือจากที่เคยศึกษามาหรือไม่		
เคย	12	100
ไม่เคย	-	-

เพศ จากกลุ่มประชากร 12 คนเป็นผู้สอนที่เป็นเพศชายทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100  
 อายุ ผู้สอนส่วนมากมีอายุระหว่าง 31-40 ปี และอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน  
 วุฒิการศึกษาสูงสุด ผู้สอนโดยส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.3  
 รองลงมาคือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 41.7

สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ผู้สอนโดยส่วนมากสำเร็จการศึกษาวิชาศิลปศึกษาคิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือวิชาประติมากรรม คิดเป็นร้อยละ 16.7 และลำดับสุดท้ายศิลปะไทยและจิตรกรรม มีค่าร้อยละเท่ากันคือ 8.3

ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน ผู้สอนมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100

ผู้สอนโดยส่วนมากในปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสอนในแผนกประติมากรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือแผนกจิตรกรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 33.3 ลำดับสุดท้ายคือ หัตถศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 25

ประสบการณ์ในการสอนศิลปะประจำชาติและศิลปะไทย ผู้สอนโดยส่วนมากมีประสบการณ์ การสอน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 ลำดับสุดท้ายคือ 1-5 ปี และ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละเท่ากัน คือ 16.7

ผู้สอนส่วนมากมีประสบการณ์การสอนวิชา โครงการศิลปะไทย คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมา คือ วิชาศิลปนิพนธ์ คิดเป็นร้อยละ 50 ลำดับสุดท้ายคือ ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 8.3 ไม่มีผู้สอนคนใดที่ไม่ได้สอนวิชาเอกศิลปะไทย

ผู้สอนทั้งหมดมีงานที่ผู้บริหารของสถาบันมอบหมายให้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้สอน ส่วนมากมีงานอิสระ คิดเป็นร้อยละ 83.3 ไม่มีงานอิสระคิดเป็นร้อยละ 16.7

ผู้สอนส่วนมากเคยเป็นอาจารย์พิเศษ หรือวิทยากรในสถาบันอื่น คิดเป็นร้อยละ 75 ไม่เคยเป็นอาจารย์ พิเศษหรือวิทยากรสถาบันใดเลยคิดเป็นร้อยละ 25

ผู้สอนทั้งหมดเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการคือ ประชุมและสัมมนา คิดเป็นร้อยละเท่ากันคือ 100 รองลงมา คือ อบรม คิดเป็นร้อยละ 83.3 ลำดับสุดท้ายคือ เสวนา คิดเป็นร้อยละ 75

ผู้สอนส่วนมากเขียนบทความทางวิชาการคิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาคือทำงานวิจัย คิดเป็น ร้อยละ 50 ลำดับสุดท้ายคือ เขียนตำรา คิดเป็นร้อยละ 25

ผู้สอนส่วนมากเคยสร้างผลงานทางศิลปะในรูปแบบประติมากรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือจิตรกรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 58.3 ลำดับสุดท้ายคือ หัตถศิลป์ และ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ เท่ากัน คือ 33.3

ท่าน ผู้สอนส่วนมากเคยร่วมกิจกรรมหรือแสดงงานศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 83.3 ไม่เคยคิดเป็น ร้อยละ 16.7

ผู้สอนทั้งหมดเคยสร้างผลงานตามแนวทางนอกเหนือจากที่เคยศึกษามา คิดเป็นร้อยละ 100

### 3.1 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้สอน

ผู้สอนยังขาดคุณวุฒิทางการศึกษาที่เหมาะสมกับระดับชั้นที่ต้องสอน คิดเป็นร้อยละ 58.2 ผู้สอนที่จบทางศิลปะ โดยตรงคิดเป็นร้อยละ 8.3 มีผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 82 ผู้สอนมีความรู้ทางศาสนศิลป์ มีประสบการณ์ 1 ปีจากการปฏิบัติงานให้กับสถาบัน และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานนอกสถาบันหรือกับหน่วยงานต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้สอนให้ คำปรึกษาแก่ลูกศิษย์ในทุกโอกาส คิดเป็นร้อยละ 58 ผู้สอนเป็นคนช่างสังเกตคิดเป็นร้อยละ 75 ผู้สอนมี ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน, ใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และมีมนุษย สัมพันธ์ดีคิดเป็นร้อยละ 50 ผู้สอนมีเวลาว่างมันจะปฏิบัติงานศิลปะคิดเป็นร้อยละ 41 และผู้สอนเป็นคน มีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น คิดเป็นร้อยละ 33 นอกจากนั้นผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเป็นผู้สอน ที่จบทางด้านศิลปะไทยโดยตรง และผู้สอนยังต้องหาความรู้และวิทยาการทางเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ ในการเรียนการสอนให้มากขึ้นด้วย



### 3.2 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนใส่ใจและจดจำการปฏิบัติงานของอาจารย์ทุกขั้นตอนคิดเป็นร้อยละ 66 ผู้เรียนใฝ่รู้เนื้อหาเรื่องราวทางพุทธศาสนา วรรณกรรมและวรรณคดี, หมั่นฝึกฝนและปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานตามแบบอาจารย์ผู้สอนอย่างเคร่งครัดคิดเป็นร้อยละ 58 ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกตและมาความเคารพในศิลปะคิดเป็นร้อยละ 50 ผู้เรียนมีการทำงานตามขั้นตอนที่กำหนด และมีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น คิดเป็นร้อยละ 41 และผู้เรียนมีความอดทน ไม่ย่อท้อเข้าเรียนตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอคิดเป็นร้อยละ 16 นอกจากนี้ผู้เรียนยังรับทราบเนื้อหาที่จะเรียน เตรียมวัสดุอุปกรณ์การเรียน แต่บางครั้งเนื่องจากผู้เรียนมีความชำนาญ และระดับความสามารถในแต่ละด้านแตกต่างกัน เนื่องจากจบ ปวส. คนละแผนกวิชาเอกกัน จึงทำให้ยังขาดความพร้อมในเนื้อหาวิชาและการปฏิบัติงานต่อไป

### 3.3 ผลการวิเคราะห์ด้านจุดประสงค์

ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอนผู้สอนให้สัมฤทธิ์ผลเรื่อง จุดประสงค์การเรียนเพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงานเพื่อก้าวออกไปประกอบอาชีพ เพื่อให้มีความสามารถในการแสดงเอกลักษณ์และอนุรักษ์ศิลปะไทยคิดเป็นร้อยละ 75 เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานศิลปะไทยคิดเป็นร้อยละ 66 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะไทยแขนงต่าง ๆ เพื่อให้มีการวางแผนลำดับขั้นตอนการบริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 58 และเพื่อให้มีจิตสำนึก ระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เผยแพร่ศิลปะไทยตามนโยบายสืบสานมรดกของชาติ คิดเป็นร้อยละ 41 นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างผลงาน ผู้สอนยังต้องชี้แจงจุดประสงค์ก่อนภาคเรียนแต่ละภาคเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความชัดเจนในการรับรู้

### 3.4 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชา สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาขณะปฏิบัติงานคิดเป็นร้อยละ 58 เน้นเนื้อหาเรื่องราวประเพณีทางพุทธศาสนา การส่งเสริมเอกลักษณ์และอนุรักษ์ศิลปะไทยคิดเป็นร้อยละ 50 เนื้อหาสาระให้ความรู้เกี่ยวกับประติมากรรมไทยและทัศนศิลป์แต่ละยุคสมัย มีความรู้ทางทฤษฎี และวิธีการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 41 และให้ความรู้เกี่ยวกับจิตรกรรมไทยแต่ละยุคสมัย คิดเป็นร้อยละ 33 นอกจากนี้ผู้สอนยังให้ความรู้ตามคำอธิบายรายวิชาเนื้อหาในการทำงานและประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้สอน ให้ผู้เรียนได้รับรู้มากขึ้น มีการเตรียมเนื้อหาวิชาเป็นเอกสารต่าง ๆ ทบทวนความรู้เดิมและเพิ่มความใหม่ ส่วนเนื้อหาวิชาอาจมีมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถมีความรู้และรับเนื้อหาได้ทั้งหมด ต้องพยายามค้นหาเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

### 3.5 ผลการวิเคราะห์ด้านการดำเนินการสอน

มีวิธีการสอนแบบบรรยาย มีการไปทัศนศึกษาตัดดอกแบบงานจากโบราณสถาน โบราณวัตถุ ร้อยละ 100 ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน โดยการเล่าประวัติความเป็นมาและประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนฟัง คิดเป็นร้อยละ 75 ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่คำนึงถึงพื้นฐานทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 66 ผู้สอนสาธิตเทคนิควิธีการและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติของผู้เรียน เสนอแนะติชมผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ประเมินผลความรู้ของผู้เรียนว่าตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ไปทัศนศึกษาการปฏิบัติงานจากช่างชาวบ้านและกิจกรรมต่าง ๆ เหมาะสมกับระยะเวลาคิดเป็นร้อยละ 58 ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียนมีวิธีการสอนโดยใช้การสาธิต มีวิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ มีการคัดลอกแบบงานจากพิพิธภัณฑ์ และมีการใช้ภาพถ่ายประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้สอนสรุปบทเรียนและผลการปฏิบัติงาน มีวิธีการสอนโดยการให้ลองปฏิบัติตาม มีการใช้สื่อการเรียนการสอนจากของจริง และสื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 41 และมีการใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องฉาย, เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33 นอกจากนี้ยังมีการสอนตามโครงการสอน และเสริมสิ่งใหม่ ๆ ให้ก้าวหน้าสมัยอยู่ตลอดเวลา มีการลำดับหัวข้อเรื่อง หรือหน่วยการเรียนการสอน แจกให้ทราบในโครงการสอน และมีการจัดการสอนในรายวิชาเอกศิลปะ ไทย แบ่งผู้เรียนตามพื้นฐานวิชาเอกในระดับ ปวส.เดิม หรือผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานต่างสาขาได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่หลากหลายก่อนการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์

### 3.6 ผลการวิเคราะห์ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน

มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน คิดเป็นร้อยละ 100 มีการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนตามมาตรฐาน ISO คิดเป็นร้อยละ 58 มีการเสริมสร้างและให้กำลังใจผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 33 และมีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอนคิดเป็นร้อยละ 16 นอกจากนี้ ผู้สอนยังตรวจสอบการสอนได้จากการสอบกลางภาคและปลายภาคจากจำนวนชิ้นงานที่ปฏิบัติรวมถึงคุณภาพของการปฏิบัติงานมีการใช้ระบบ ISO เข้ามาดูแล มีการทำโครงการสอนสามารถใช้ควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ได้อย่างเป็นระบบผู้สอนบางท่านให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอนว่าต้องขึ้นตรงกับทางสถาบันหน่วยงานใหญ่ไม่เป็นอิสระในทางศิลปะเท่าที่ควร และมาตรฐาน ISO เข้ามามีบทบาทในสถาบันเพาะช่างเป็นที่แรก ยังได้รับการต่อต้านและยังไม่คุ้นเคยเท่าที่ควร

### 3.7 ผลการวิเคราะห์ด้านการวัดและประเมินผล

มีการวัดจากความรับผิดชอบและการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 75 วัดจากผลงานสำเร็จ กระบวนการทำงาน และจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานคิดเป็นร้อยละ 66 มีการ

อธิบายเกณฑ์การประเมินให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 58 นอกจากนี้ผู้สอนยังวัดจากหลายๆ ด้านเช่น การตั้งใจเรียน และการปฏิบัติงาน ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนดมีการวัดผลในภาคทฤษฎีตาม เนื้อหาวิชา และในภาคปฏิบัติวัดจากผลงานทุกชิ้นที่กำหนดให้การวัดและประเมินผลตามระเบียบวัดผล ผู้เรียนระดับปริญญาตรีปีสุดท้ายต้องจัดแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์ และมีการประเมินผลขั้นสุดท้าย ในรายวิชาศิลปนิพนธ์จากการนำเสนอในงานนิทรรศการศิลปะไทย

### 3.8 ผลการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อม

ผู้เรียนและผู้สอนมีความสัมพันธ์ที่ค้ำระหว่างกัน คิดเป็นร้อยละ 58 มีการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันคิดเป็นร้อยละ 50 มีห้องปฏิบัติงานที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ทางศิลปะพอเพียง และเหมาะสม มีแหล่งความรู้ทางศิลปะไทยในสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 41 มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ที่มีแสงสว่างเพียงพอ และมีห้องแสดงผลงานศิลปะที่เพียงพอและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 33 และมี อากาศถ่ายเทได้สะดวก คิดเป็นร้อยละ 16 นอกจากนี้บรรยากาศในห้องเรียนอาจจะไม่อำนวยความสะดวก เรียนวิชาปฏิบัติเท่าที่ควร โดยเฉพาะภาคนอกเวลาและกำลังดำเนินการปรับปรุงอาคารที่ใช้เป็นหลักสูตร ศิลปะไทย คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2549-2550

### ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 22 ค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอน

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
1. ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน	6	100
2. ผู้สอนเป็นคนช่างสังเกต	5	83.3
3. ผู้สอนมีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น	2	33.3
4. ผู้สอนมีความรู้ด้านทฤษฎีเป็นอย่างดี	6	100
5. ผู้สอนให้คำปรึกษาแก่ลูกศิษย์ในทุกโอกาส	5	83.3
6. ผู้สอนเข้าสอนตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอ	3	50.0
7. ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกต	3	50.0
8. ผู้เรียนมีสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น	6	100
9. ผู้เรียนใส่ใจและจดจำการปฏิบัติงานของอาจารย์ทุกขั้นตอน	4	66.7
10. ผู้เรียนปฏิบัติงานตามแบบที่อาจารย์สอนอย่างเคร่งครัด	5	83.3
11. ผู้เรียนทำงานตามขั้นตอนที่กำหนด	6	100
12. ผู้เรียนเข้าเรียนตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอ	1	16.7

ตารางที่ 22 (ต่อ) ค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอน

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
13. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอนแก่ผู้เรียน	6	100
14. ผู้สอนเน้นการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนด	2	33.3
15. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานศิลปะไทย	5	83.3
16. เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4	66.7
17. เนื้อหาให้ความรู้ทางทฤษฎีและกรรมวิธีในการปฏิบัติงาน	5	83.3
18. มีการทบทวนเนื้อหาความรู้เดิมก่อนขึ้นเนื้อหาใหม่	5	83.3
19. เนื้อหาที่สอนผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาขณะปฏิบัติงาน	6	100
20. เนื้อหาวิชาส่งเสริมเอกลักษณ์และการอนุรักษ์ศิลปะไทย	6	100
21. เนื้อหาอธิบายถึงประวัติความเป็นมาคุณค่าในด้านความรู้และการปฏิบัติงาน	5	83.3
22. ผู้สอนบอกเล่าประสบการณ์ทางศิลปะเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ	6	100
23. ผู้สอนนำเสนอตัวอย่างผลงานที่จะปฏิบัติ	2	33.3
24. ผู้สอนอธิบายเทคนิควิธีการและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน	4	66.7
25. ผู้สอนตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อเสริมความเข้าใจ	5	83.3
26. ผู้สอนสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียน	6	100
27. ผู้สอนเสนอแนะติชมผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข	6	100
28. ผู้สอนตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนว่าตรงตามจุดประสงค์ หรือไม่	6	100
29. ผู้สอนสรุปบทเรียนและผลการปฏิบัติงาน	4	66.7
30. ผู้สอนแจ้งให้ทราบถึงการเรียนการสอนครั้งต่อไป	5	83.3
31. ผู้สอนคำนึงถึงพื้นฐานทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันของผู้เรียน	4	66.7
32. ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย	4	66.7
33. ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบสาธิต	4	66.7
34. ผู้สอนให้นักเรียนลองปฏิบัติตาม	4	66.7
35. ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์	6	100
36. ผู้สอนใช้วิธีการสอน โดยการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	6	100
37. มีการคัดลอกแบบงานจากโบราณสถาน	3	50.0
38. มีการคัดลอกแบบงานจากพิพิธภัณฑ์	3	50.0

ตารางที่ 22 ค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอน

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
39.มีผู้เชี่ยวชาญมาสาธิตวิธีการปฏิบัติงาน	2	33.3
40.ไปศึกษาการปฏิบัติงานจากช่างชาวบ้าน	1	16.7
41.กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับระยะเวลา	6	100
42.ใช้สื่อการสอนจากของจริง	1	16.7
43.ยืมสื่อการสอนจากพิพิธภัณฑ์	1	16.7
44.ใช้ภาพถ่ายประกอบการสอน	5	83.3
45.ใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องฉายประกอบการเรียนการสอน	3	50.0
46.อธิบายเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน	5	83.3
47.มีการวัดและประเมินผลจากผลงานสำเร็จ	5	83.3
48.มีการวัดและประเมินผลจากกระบวนการทำงาน	6	100
49.มีการวัดและประเมินผลจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน	6	100
50.มีการวัดและประเมินผลจากเพิ่มสะสมงาน	5	83.3
51.สภาพแวดล้อมเอื้อียบสงบปราศจากเสียงรบกวน	6	100
52.ห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานมีแสงสว่างเพียงพอ	6	100
53.มีห้องปฏิบัติงานที่มีเครื่องมือเครื่องใช้ทางศิลปะเพียงพอและเหมาะสม	6	100
54.มีแหล่งความรู้ทางศิลปะไทยในสถาบัน	5	83.3
55.มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	6	100
56.มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	6	100
57.มีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	5	83.3
58.มีห้องแสดงผลงานศิลปะที่เพียงพอและเหมาะสม	6	100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทย หลักสูตรศิลปบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่าง ข้อมูลจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกศิลปะไทยในด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน

### 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้สอน

ผู้สอนส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน เป็นคนช่างสังเกต เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน ให้ความเป็นกันเอง ให้ความสนใจผู้เรียน สอบถามถึงปัญหาต่างๆในการทำงาน เสียงดังฟังชัด ผู้เรียนให้ความเชื่อฟัง บ่งบอกถึงลักษณะอยากให้ผู้เรียน ได้รับความรู้และประสบการณ์อย่างเต็มที่ซึ่งแนวทางของการปฏิบัติงานจริงตรวจสอบผลงานของผู้เรียน ผู้สอนมีความรู้ทางทฤษฎีเป็นอย่างดี ให้คำปรึกษาแก่ลูกศิษย์ในทุกโอกาส บางครั้งปล่อยให้ผู้เรียน ได้คิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง แต่ผู้สอนยังขาดสมาธิ สงบนิ่ง ใจเย็น บ้างในบางครั้ง และเข้าสอนไม่ตรงตามเวลาบ้าง บางครั้งมีการคว่ำให้ผู้เรียนตั้งใจ และพยายามจดจำเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานจริง และเพื่อประกอบอาชีพไปได้ ในช่วงโมงเรียนผู้สอนไม่ได้ดูแลผู้เรียนตลอดเวลา บางท่านใช้เวลาในการสอนเพียง 15-30 นาทีแล้วปล่อยให้ผู้เรียนอยู่ในห้องเรียนลำพัง บางคนก็ทำงานตามที่ผู้สอนสั่งไว้ในต้นชั่วโมง ส่วนบางคนก็นำงานในวิชาอื่นขึ้นมาทำ หรือไม่ก็ปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยไม่ได้รับประโยชน์อันใด ผู้สอนบางท่านนำงานที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนมาปฏิบัติ หรือบางท่านยังให้ผู้เรียนช่วยเหลือในงานของคนด้วย โดยให้เป็นรายได้พิเศษ ผู้สอนหลายท่านมีงานพิเศษนอกเหนือจากการเรียนการสอนที่สถาบันกำหนด เมื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมในการปฏิบัติงานเป็นการฝึกประสบการณ์ในการทำงานให้ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนที่ได้ร่วมปฏิบัติงานจะได้รับความสนิทสนมเป็นกันเองกับผู้สอนมากขึ้น ส่วนบางท่านเคร่งเครียดในการเรียนการสอนอย่างมากทำให้ผู้เรียนเกรงกลัวไม่กล้าออกนอกกฎระเบียบที่กำหนด

### 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้เรียน

ผู้เรียนบางคนมีสมาธิในการเรียน สงบนิ่ง ใจเย็น ทำงานตามขั้นตอนที่กำหนด ปฏิบัติตามแบบที่อาจารย์สอนอย่างเคร่งครัด เชื่อฟัง ตั้งใจ และสนใจที่จะรู้ในเนื้อหาและวิธีการทำงานอย่างเต็มที่ มีความเคารพเชื่อฟังอาจารย์ อาจจะไม่เล่นสนิทสนมกันบางครั้ง ผู้เรียนบางคนยังขาดความกล้าในการถามสิ่งที่ตนไม่เข้าใจจะแก้ปัญหาโดยการถามเพื่อนเป็นส่วนใหญ่หรือไม่ก็เก็บไปถามนอกชั่วโมงที่เรียน เนื่องจากผู้สอนกับผู้เรียนมีความสนิทสนมกันมาก บางครั้งทำให้ผู้เรียนขาดความเกรงใจมีการล้อเลียนกันในชั่วโมงเรียน บางคนนำงานอื่นมาปฏิบัติในห้องเรียน ในห้องปฏิบัติงานผู้เรียนยังมีการนำอาหารและเครื่องดื่มเข้ามารับประทาน มีการพูดจาไม่สุภาพในห้องเรียน มีการเล่นหยอกล้อกันในห้องเรียน ส่งเสียงดัง บางครั้งมีการโต้เถียงกับผู้สอน ผู้เรียนพยายามอธิบายให้ผู้สอนเข้าใจในแนวคิดและประสบการณ์ของตนเองเช่นกัน และพร้อมที่จะแก้ไขผลงานของตนให้ถูกต้องและดีที่สุด ผู้เรียนส่วนใหญ่ก็ยังเข้าเรียนไม่ตรงต่อเวลาและไม่สม่ำเสมอ

### 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านจุดประสงค์

ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอนให้ผู้สอนทราบก่อนเริ่มการเรียน ในแต่ละภาคเรียน แต่ผู้สอนบางท่านไม่ได้แจ้งจุดประสงค์โดยละเอียด ไม่ได้แจ้งถึงระยะเวลาและการสร้างผลงานแต่ละชิ้นว่ามีที่มาอย่างไรและปฏิบัติเพื่อให้บรรลุในจุดประสงค์ใด มีการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดมีการเขียนโครงการสอน แต่ผู้สอนบางท่านดำเนินการเรียนการสอนก่อนแล้วจึงเขียนโครงการสอนส่งให้

สถาบัน และบางท่านมีการเรียนการสอนที่ไม่ตรงกับโครงการสอนที่แจ้งกับทางสถาบัน มีการวางแผนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่สถาบันกำหนด สอดแทรกความเป็นไทยในลักษณะวิชาเอกศิลปะไทย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนแก้ไขปัญหา แล้วแต่เหตุการณ์แต่ละสถานการณ์ เมื่อเกิดปัญหาและได้รับการชี้แนะประยุกต์ให้เข้ากับสภาพการณ์ปัจจุบัน จะทำให้ผู้เรียนมุ่งสู่การเรียนการสอนตามจุดประสงค์กำหนดไว้ได้ ซึ่งจุดประสงค์หลักจะเป็นไปตามที่สถาบันกำหนด

#### 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเนื้อหาวิชา

เนื้อหาส่วนใหญ่ที่เรียนสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาขณะปฏิบัติงาน เนื้อหามีการส่งเสริมเอกลักษณ์และอนุรักษ์ศิลปะไทย เนื้อหาอธิบายถึงประวัติความเป็นมาคุณค่าในด้านความรู้และการปฏิบัติงาน เนื้อหาส่วนใหญ่ยังสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ให้ความรู้ทางทฤษฎีและกรรมวิธีในการปฏิบัติงานมีการทบทวนความรู้เดิมก่อนขึ้นความรู้ใหม่ เป็นการทบทวนความจำให้ผู้เรียนมีการสอดแทรกเรื่องราวของภาพที่เขียนขึ้นให้เข้าใจความหมายมากขึ้น พร้อมทำให้ผู้เรียนอธิบายความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนเองเขียนขึ้น เป็นการนำเสนอผลงานซึ่งเนื้อหาวิชาศิลปะไทยมีมากมายทั้งวรรณคดี วรรณกรรม ที่คงคุณค่าสืบต่อมาซึ่งผู้เรียนรุ่นหลังก็จะต้องได้รับความรู้สืบทอดเป็นมรดกของชาติต่อไป แต่ด้วยความที่เนื้อหาหมักหมมจึงทำให้ผู้สอนหนักใจในการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจอย่างเต็มที่มากที่สุดทั้งยังต้องสอดแทรกเนื้อหาที่มีมาแต่โบราณและเพิ่มเติมด้วยสภาพสังคมปัจจุบัน มีเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาซึ่งผู้เรียนจะต้องสามารถประยุกต์ใช้ และเปรียบเทียบได้จึงจะสามารถปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเครื่องมือที่มีใช้ในปัจจุบัน

#### 5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการดำเนินการเรียน

ผู้สอนส่วนใหญ่บอกเล่าประสบการณ์ทางศิลปะเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจนำเสนอตัวอย่างผลงานที่จะปฏิบัติ อธิบายเทคนิควิธีการและปัญหาต่างๆในการปฏิบัติงาน ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้เรียน เสนอแนะติชมผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบความรู้ว่าตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ พร้อมทั้งยังสรุปทบทวนและผลการปฏิบัติงาน มีการแจ้งให้ทราบถึงการเรียนการสอนครั้งต่อไปโดยผู้สอนคำนึงถึงพื้นฐานทักษะทางศิลปะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ผู้สอนส่วนใหญ่มีวิธีการสอนหลากหลายวิธีทั้งวิธีการสอนแบบบรรยาย แบบสาธิตให้ผู้เรียนลองปฏิบัติตาม ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีวิธีการสอนบางลักษณะซึ่งผู้สอนไม่ค่อยปฏิบัติหรือ ไม่ปฏิบัติเลยคือการตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อเสริมแรงจูงใจ การให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาสาธิตวิธีการปฏิบัติงานและการไปศึกษาการปฏิบัติงานจากช่างชาวบ้าน ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับระยะเวลา มีการใช้ภาพถ่ายประกอบการสอน และใช้วัสดุเครื่องอุปกรณ์

เครื่องฉายประกอบการเรียนการสอนเป็นบางครั้ง แต่จะไม่ค่อยมีการใช้สื่อการสอนจากของจริงหรือยืมสื่อการสอนจากพิพิธภัณฑ์

#### 6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพ

มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนสอน มีการเสริมสร้างและให้กำลังใจผู้เรียน มีการใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความรู้และความเข้าใจหลังการสอน มีการทดสอบผู้เรียน โดยยึดหลักมาตรฐานการตรวจสอบของสถาบัน กับแนวทางการเป็นช่างฝีมือของไทยทั้งวิชาการ ทฤษฎี และปฏิบัติ โดยในปีการศึกษานี้ทางสถาบันได้ใช้มาตรฐานการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพ ISO ทุกวิทยาเขต ต้องขึ้นกับสถาบันหน่วยงานใหญ่ของศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยเนื่องจากแต่ก่อนเคยเรียนและสอนกันอย่างอิสระ มีจุดประสงค์เพื่อผลิตช่างฝีมือให้ได้คุณภาพ และรักษาเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งทำสืบทอดกันมานาน บางครั้งทำให้ผู้สอนเกิดความหนักใจเพราะมาตรฐานที่ใช้เป็นการเริ่มต้นขึ้นในระยะเวลาไม่ถึง 1 ปีผู้สอนต้องปรับตัวเพื่อรับกับกระแสในปัจจุบัน และมีผู้สอนอาวุโสบางท่านยังไม่ตอบรับกับมาตรฐานการควบคุมและตรวจสอบ ยังยึดแนวการเรียนการสอนที่เคยปฏิบัติมา

#### 7. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล

มีการอธิบายเกณฑ์การประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนการเรียน และมีแนวทางในการวัดและประเมินผลในหลายรูปแบบซึ่งตรงตามระเบียบของการวัดผลไม่ว่าจะเป็นการวัดและประเมินผลจากผลงานสำเร็จ วัดจากกระบวนการทำงาน วัดจากแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน การกล้าแสดงออก และทำให้ผู้ฟังเข้าใจในงานศิลปะที่ตนปฏิบัติ และยังวัดผลจากเพิ่มสะสมงาน โดยผู้เรียนจะต้องทำการหาข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน รวบรวมแนวคิดของตนและนำเสนอผลงานซึ่งผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปีนี้จะต้องมีการแสดงศิลปนิพนธ์ในตอนปลายภาคของปีที่ 4 และผู้เรียนจะต้องผ่านการวัดและประเมินผลจากการนำเสนอผลงานชิ้นสำคัญนี้จึงจะผ่านเป็นผู้สำเร็จการศึกษา

#### 8. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม

ผู้เรียนและผู้สอนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แต่สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่ของห้องเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ในห้องเรียนมีเสียงรบกวนจากภายนอก ห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานไม่เพียงพอจะต้องใช้ห้องปฏิบัติงานรวมระหว่าง ปวส. และ ปริญญาตรี ภายในห้องมีแสงสว่างไม่เพียงพอ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก แออัด มีกลิ่นสารเคมีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน แต่มีการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยเป็นการสร้างบรรยากาศให้ดูขรึมน่าเกรงขาม ในสถาบันยังขาด